

**Société alsacienne et lorraine de télécommunications
et d'électronique (Alsatel)
mod
SA Novasam**

(anmodning om præjudiciel afgørelse,
indgivet af tribunal de grande instance de Strasbourg)

»Betaling af godtgørelse ved opsigelse af en kontrakt om
leje af telefonanlæg — misbrug af dominerende stilling«

Retsmøderapport	5989
Forslag til afgørelse fra generaladvokat G. Federico Mancini, fremsat den 31. maj 1988	5999
Domstolens dom (Sjette Afdeling) af 5. oktober 1988	6005

Sammendrag af dom

- 1. Præjudicielle spørgsmål — Domstolens kompetence — udvidelse af den præjudicielle anmodnings genstand under tilsidesættelse af den nationale rets kompetence — udelukket (EØF-Traktaten, art. 177)*
- 2. Konkurrence — aftaler — dominerende stilling — påvirkning af samhandelen mellem medlemsstater — betingelse for anvendelse af fællesskabsretten (EØF-Traktaten, art. 85 og 86)*
- 3. Konkurrence — dominerende stilling — begreb (EØF-Traktaten, art. 86)*
- 4. Konkurrence — dominerende stilling — relevant marked — afgrænsning — telefonanlæg leveret af autoriserede virksomheder på grundlag af et statsmonopol — medlemsstatens marked (EØF-Traktaten, art. 86)*

5. *Konkurrence — dominerende stilling — betingelse herfor — betydelig markedsandel — utilstrækkeligt indicium*
(EØF-Traktaten, art. 86)

1. Domstolen kan ikke — hverken efter anmodning fra en part i hovedsagen eller fra en institution, som har gjort brug af sin mulighed for at indgive indlæg — udvide genstanden for et spørgsmål, som er forelagt den til præjudiciel afgørelse, når det fremgår, at en sådan udvidelse, som en part udtrykkeligt har anmodet om for den nationale ret, ikke er blevet imødekommet af denne.
2. Fortolkningen af betingelsen påvirkning af samhandelen mellem medlemsstater, der er fastsat i Traktatens artikler 85 og 86, må tage sit udgangspunkt i betingelsens formål, som er at afgrænse anvendelsesområdet for Fællesskabets konkurrenceret. Fællesskabsretten omfatter således alle aftaler og alle former for samordnet praksis, der direkte eller indirekte, aktuelt eller potentielt kan øve indflydelse på varehandlen mellem medlemsstaterne og dermed skabe hindringer for den med Traktaten tilsigtede gensidige økonomiske integration, idet der herved indtræder en markedsopdeling.
3. Den i Traktatens artikel 86 omhandlede dominerende stilling er karakteriseret af en økonomisk magtposition, som sætter en virksomhed i stand til at hindre, at der opretholdes en effektiv konkurrence på det relevante marked, idet der anlægges en i betydeligt omfang uafhængig adfærd over for konkurrenter og kunder.
4. Forbudet i Traktatens artikel 86 omfatter ikke selv mislige kontraktvilkår, som anvendes af en telefonanlægsvirksomhed, der har en væsentlig andel af et regionalt marked i en medlemsstat, når virksomheden ikke har en dominerende stilling på det nationale marked for telefonanlæg. Alene det sidstnævnte kan tages i betragtning i denne erhvervssektor, for kun dér er konkurrencevilkårene tilstrækkeligt ensartede i betragtning af et bestående monopol på telekommunikationsområdet, som er karakteriseret af, at telefonanlæg kun kan tilbydes af »Postes et Télécommunications« og af private installatører, som delvis har fået tildeleget udøvelse af monopoliet via landsdækkende autorisationer.
5. En virksomheds omfattende markedsandele kan vel udgøre et vigtigt holdepunkt for, at der foreligger en dominerende stilling, men det pågældende forhold er isoleret betragtet ikke nødvendigvis en afgørende faktor herfor, idet det blot skal tages i betragtning sammen med andre faktorer.